

УДК 342.9

І. В. Діордіца
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права і процесу
Національного авіаційного університету

ФУНКЦІЇ КІБЕРНЕТИЧНОЇ ДЕОНТОЛОГІЇ

У сучасних юридичних словниках термін «**деонтологія**» трактується так: – деонтологія (з грецької *deon* – обов’язок та *logos* – наука, вчення, знання) – розділ етики, який розглядає проблеми належної поведінки та моральних обов’язків медичних працівників щодо хворого [1].

Деонтологія як наука походить від слів грецького походження “*deon*” – «потрібне, належне» та “*logos*” – учення, тобто учення про належне [2].

Питання щодо формування кібернетичної деонтології в українській інформаційній науковій доктрині не порушувалися, а в рамках теорії інформаційного права найбільш ґрунтовна і послідовна, несуперечлива та розгорнута концепція деонтології надана в роботах українського вченого-правника *Є.О. Гіди* [3–14]. Тож, узявши на озброєння метод екстраполяції, застосуємо розроблені *Є.О. Гідою* положення до нашого дослідження.

Аналіз робіт вищезазначеного вченого, а також інших важливих для нашого дослідження методологічних праць дає змогу дійти висновку про наявну *тенденцію деонтологізації наукового знання* у сфері досліджень кібернетичних відносин держави, що виявляється в активізації застосування методології сучасної філософії, зокрема необхідності використання деонтологічного підходу, зумовленого поступовим ствердженням ідеології соціологізму.

Кібернетичну деонтологією слід розуміти як науку про зародження, формування, розвиток і функціонування діючого у сфері кібернетичних відносин нормативно-орієнтуючого інституту, особливої системи норм (і кодексів) професійної поведінки суб’єктів кібернетичних відносин, заведених стандартів, заснованих на моральній аксіоматиці безпечного інформаційного простору.

У рамках кібернетичної деонтології доцільно виокремити такі **аспекти**:

– *теорію* морального й етичного обов’язку, належної чи морально обов’язкової поведінки суб’єктів кібернетичних відносин;

– *галузь знань* про виникнення, формування, розвиток і функціонування серед суб’єктів кібернетичних відносин особливої системи норм належної поведінки, загальноновизнаних стандартів, що базуються на пріоритетності та гарантуванні реалізації кібернетичних прав і свобод людини й громадянина, їхніх законних кібернетичних інтересах і моральних принципах;

– *науку*, що вивчає міжнародні, національні, регіональні та локальні системи вимог до поведінки суб’єктів кібернетичних відносин, що дає змогу надати їхній поведінці та діям мотиваційної аргументованості, запровадити в їхній групі загальнолюдські та групові інформаційні цінності;

– *наукову та навчальну дисципліну*, яку слід викладати при підготовці кадрів із ІКТ, інформаційного права, інформаційної політики, інформаційної безпеки, державного управління при вихованні нової генерації інформаційного суспільства, визначенні рівня інформаційної неосвіченості та реформованості.

Кібернетична деонтологія виступає: 1) моральним стрижнем й основою розвитку безпечних кібернетичних відносин; 2) дороговказом розвитку інформаційного суспільства; 3) мірилом ефективності е-урядування.

Для наукового розв’язання даних завдань постає потреба у формуванні нового наукового напрямку – **кібернетичної деонтології** – науки, що вивчає: 1) сукупність інформаційно-правових, організаційно-управлінських, професійно-етичних і соціальних норм, принципів належної поведінки суб’єктів кібернетичних відносин у кібернетичній сфері при здійсненні ними інформаційної діяльності; 2) як проблеми належної, моральної поведінки та діяльності суб’єктів кібернетичних відносин, так і соціальне регулювання професійної поведінки, особливості функціонування моральних норм і нормативно-орієнтуючих інститутів.

Отже, під **кібернетичною деонтологією** пропонується розуміти міждисциплінарну науку, що вивчає стандарти належної поведінки суб’єктів кібернетичних відносин у кібернетичній сфері, які засновані на засадах кібернетичної аксіології, що містить системну кореляцію імперативних моральних, кібернетичних і соціальних цінностей особи, суспільства і держави, штучного інтелекту, національних кібернетичних інтересів і кібернетичних прав і свобод, спрямованих на формування гарантованих державою в рамках реалізації державної кібербезпекової політики, ефективного здійснення кібернетичної функції держави, умов для реалізації законних кібернетичних прав і свобод людини та громадянина, а також особливості реалізації цих стандартів у практичній діяльності.

Нині не можна і навіть згубно ігнорувати тенденції розширення кола учасників кібернетичних відносин, відстоювати ортодоксальний підхід,

за якого учасником правових або соціальних відносин виступатиме *лише людина*.

Очевидність впевненої ходи розвитку штучного інтелекту має спонукати нас до розуміння невідворотності даних тенденцій і чіткої та нагальної потреби в упередженому (на випередження) розробленні відповідної системи нормативно-правових актів, що регулюватимуть суспільні кібернетичні відносини з урахуванням саме зазначених мною тенденцій.

Отже штучний інтелект наперед буде позбавлений проактивного розвитку і подальшого домінування в соціальних відносинах. Адже визнання рівності та прописування правил поведінки, зокрема деонтологічних засад, сприятиме попервах контрольованій участі штучного інтелекту в даних відносинах.

Ми виступаємо за те, що штучний інтелект є суб'єктом кібербезпекових відносин.

На небезпеку нехтування даним фактом вказує і Ілон Маск, котрий разом із Біллом Гейтсом розпочав роботу по унеможливленню майбутнього неконтрольованого домінування штучного інтелекту і зменшенню ймовірності перспективи знищення штучним інтелектом *homo sapiens* [15].

Якщо ж цього не зробити і продовжувати тиражувати окремі положення застарілої теорії правовідносин, написаної ще за часів, коли не було ні Інтернету, ні смартфонів, ані кіберсуспільства, то сформується небезпечна тенденція залишення штучного інтелекту поза регульованим нормами права кіберсуспільством (суспільством людей, що сполучають реальний і кіберпростір).

Разом із особами, що перебувають на маргінесі цивілізації і поза контекстом розвитку суспільства взагалі, сформується інтегрований змікшований маргінальний кластер. *В.А. Ліпкан* для позначення цих процесів увів у науковий обіг поняття *інформаційний маргінал* – особа, яка перебуває поза межами інформаційного суспільства, котра втратила свій інформаційний статус унаслідок унікальності власної соціокультурної ситуації при переході до глобальної взаємодії в рамках інформаціонального капіталізму й неспроможності протистояти нав'язуванню та пристосуватися до якісно нової мережної архітектури інституційних структур інформаційного суспільства [14, с. 12].

Відтак важлива потреба формування кібербезпекової деонтології стоїть як ніколи гостро. Одним із важливих компонентів вирішення даного завдання є розуміння та усвідомлення функцій даної науки.

Отже, нижче здійснимо їх аналіз.

1. Аксіологічна функція полягає у формуванні цінностей кібернетичної деонтології, характеристики та ієрархії ціннісного світу, способів його пізнання й онтологічного статусу, природи та специфіки ціннісних суджень. Аксіологічна функція

уможливорює здійснювати осмислення закономірностей поведінки суб'єктів кібернетичних відносин, формувати відповідні аксіологічним засадам пріоритетні національні інтереси в кібернетичній сфері, накопичення та структурацію знань, удосконалення стандартів поведінки, нормативів інформаційної й кібербезпекової культури в кібернетичній сфері та стандартів розвитку інформаційної науки, кіберграмотності та кіберосвіченості.

2. Онтологічна функція полягає в можливості кібернетичної деонтології дати відповідь на запитання, що таке кібернетична рівність, кібернетична справедливість, кібермораль у кіберпросторі, кіберкультура, заснована на кібернетичній неупередженості, чесності та гідності, плюралізмі. Онтологічна функція дає змогу сформулювати уявлення про належну поведінку, виходячи не з емпіричного досвіду або суб'єктивного ставлення чи ресурсних можливостей щодо реалізації тих чи інших кібернетичних прав, а виходячи з аналізу самої категорії. Онтологічна функція спонукає до розуміння: як і чому виникла кібернетична деонтологія, що вона уособлює на даному етапі і що може становити в майбутньому з урахуванням можливих багатоваріативних трансформаційних стратегій розвитку кіберсуспільства й е-урядування, глобального кіберпростору загалом, а відтак постійного структурування та диференціації кібернетичних відносин, введення в суб'єктний склад штучного інтелекту та його розгляд як повноправного учасника кібервідносин.

3. Гносеологічна функція полягає у вивченні природи та розвитку кібернетичного пізнання, аналізові та синтезові, систематизації, консолідації й узагальненні та роз'ясненні основних законів і закономірностей функціонування й розвитку процесів у кібернетичній сфері та різних кібернетичних теорій і концепцій, які їх описують та пояснюють. Дана функція дає змогу здійснювати отримання деонтологічних знань, пізнання сутності інформаційної діяльності в кіберпросторі, усвідомлення характеру поведінки суб'єктів кібернетичних відносин, зокрема неповнолітніх із девіантною поведінкою, а також роботів-хакерів, стандартів, якими вони мають керуватися у своїй діяльності, ознайомлення з нормативно-правовими актами, що регламентують їх діяльність.

4. Методологічна функція передбачає визначення цілей, завдань, засобів принципів і методів пізнання та впливу на процеси формування моральних засад діяльності й належної поведінки учасників кібернетичних відносин у кібернетичному просторі, розроблення й уточнення категорійно-понятійного апарату не лише кібернетичної деонтології, а й інформаційного права, кібербезпекової політики, права інформаційної політики та й загалом інформаціології; формулювання за

їхньою допомогою законів і тенденцій реалізації кібернетичних інтересів, формування надійних механізмів гарантування кібернетичних прав і свобод на засадах інформаційної справедливості. Кібернетична деонтологія виконує щодо інших наукових напрямів інформаційного циклу й теорій методологічну функцію через окреслення певного рівня, теоретичної та логічної цілісності. Узагальнюючи практику діяльності в кіберпросторі, кібернетична деонтологія формулює ідеї та висновки, які мають принципове значення для всієї системи знань про інформацію, кіберпростір і штучний інтелект. Категорійно-понятійний апарат, принципи, ідеї та висновки кібернетичної деонтології слугують фундаментом для галузевих кібернетичних теорій, наукових напрямів і дисциплін, задають горизонти формування нових спеціальностей і професій в майбутньому.

5. Епістемологічна функція полягає в пізнанні закономірностей формування належного, його трансформації із сущого і вивченні механізмів даних трансформацій. Ця функція слугує важливим аргументом на користь необхідності формування кібернетичної аксіології, у рамках якої категорії можливість і дійсність, суще і належне, добро і зло тощо набувають нового змісту та знаходять надалі свій вияв у текстах нормативних актів.

6. Евристична функція. Кібернетична деонтологія не обмежується пізнанням і поясненням явищ у кібернетичній сфері, а відкриває та встановлює на основі виявлення законів, принципів і тенденцій функціонування кіберсуспільства нові закономірності його розвитку. Вона сприяє розумінню щодо правильного та прагматичного розроблення перспектив розвитку кібернетичних стандартів поведінки суб'єктів кібернетичних відносин на основі об'єктивних закономірностей розвитку глобального кіберсуспільства, напрямів реалізації державної кібербезпекової політики й кібернетичної функції держави, рівня інформаційної розвиненості держави, а також соціальної кіберкультури, рівня людського потенціалу у високоінтелектуальних сферах, а також рівня використання штучного інтелекту в суспільних відносинах.

7. Критична функція. Її суть полягає у критичному аналізі теоретичних положень і практики діяльності в кібернетичній сфері. Ця функція є надзвичайно важливою й конструктивною через те, що допомагає виявляти замало розроблені питання й удосконалювати механізми їх розв'язання. Особливістю функції є те, що за її допомогою можна співставляти реальний стан кібернетичних відносин із рівнем його правового регулювання.

8. Світоглядна функція полягає у здійсненні впливу на формування кіберсвідомості, кіберкультури, кіберетики та кіберморалі у сфері кібернетичних відносин, а також вироблення моральних

засад розвитку кіберсуспільства і, відповідно, поведінки учасників кібернетичних відносин.

9. Ідеологічна функція. Кібернетична деонтологія акумулює і приводить до системи ідеї про належну поведінку в кіберпросторі, закладає підвалини для створення наукової бази для формування кіберкультури. За допомогою даної функції здійснюється вплив на поведінку людей у кіберпросторі не лише через регуляторний механізм держави і права, а й безпосередньо через ідеологічну складову, коли кіберкультура виступає важливим ідеологічним чинником, впливає на кіберсвідомість суб'єктів кібернетичних відносин і тим самим на регулювання кібернетичних відносин загалом.

10. Інтегративна функція. Дана функція найбільш притаманна кібернетичній деонтології через те, що остання ґрунтується на методології міждисциплінарних досліджень, а отже, передбачає інтеграцію знань з інших наук і теорій, насамперед інформаційно-правового циклу.

11. Прогностична функція. Її головним завданням є передбачення можливих варіантів трансформації сущого на належне, ідеальних образів моралі на реальні поведінкові акти суб'єктів кібернетичних відносин. Це сприяє впровадженню в інформаційне життя різноманітних концепцій, стратегій, доктрин і програм, підготовці середньотривалих прогнозів можливих варіантів розвитку кіберсуспільства і відповідних йому напрямів державної кібербезпекової політики. Важливими науковими напрямами на цьому шляху виступають прогностика, інжиніринг кібермереж, математичне моделювання, кібернетика і квантова фізика.

12. Комунікативна функція передбачає різні форми й засоби обміну та передавання інформації, завдячуючи яким, уможливується збагачення досвіду, накопичення знань, оволодіння інформаційними знаннями, здобуття кіберосвіти, узгодження дій суб'єктів кібервідносин та їхнє взаєморозуміння.

13. Регламентуюча функція полягає в регламентації поведінки суб'єктів кібернетичних відносин через переконання, навіювання, наслідування, взаємодію та інше. Визначають два види взаємодії: а) кооперація; б) суперництво, або конкуренція. Найбільшим побоюванням і перспективною загрозою кібербезпеці є суперництво між людиною та штучним інтелектом.

14. Описова функція. Допомагає описувати діяльність у кіберпросторі, беручи до уваги сучасні тенденції розвитку глобального кіберпростору, найбільш суттєві чинники – як позитивні, так і негативні, – які впливають на його функціонування й розвиток, трансформацію та кластеризацію.

15. Виховна функція – виховання й самовиховання суб'єктів кібернетичних відносин відповід-

но до деонтологічних норм і норм кібернетичної деонтології, зокрема кіберкультури.

16. Практично-організаторська функція. Кібернетична деонтологія слугує науковою основою збалансованого функціонування особи, суспільства, держави, штучного інтелекту (зокрема гібридів) як нерозривного динамічного інформаційного організму, відпрацьовує численні рекомендації для розв'язання моральних та етичних проблем забезпечення кібернетичних інтересів, а також налагодження функціонування ефективного механізму балансу кібернетичних інтересів визначених вище суб'єктів.

Функції кібернетичної деонтології полягають у тому, що саме передбачати. Вони допоможуть спрямувати процес підвищення ефективності правового регулювання кібернетичних відносин відповідно до етичних норм, нададуть кіберсуспільству додаткові гарантії безпечного функціонування як полісистемного утворення на рівні макросистеми.

Отже, участь штучного інтелекту має бути чітко регламентована: з урахуванням розвитку кіберпростору, ускладнення комунікативного простору мають бути вироблені механізми правового регулювання відносин між людьми та штучним інтелектом, а також між штучним інтелектом всередині їхнього виду.

Окремо доцільно прогнозувати появу *гібридів*, тобто створених на основі біологічного матеріалу людини в поєднанні зі штучним інтелектом. Адже узгодженість функціонування особи, суспільства й держави виступає аксіоматичною, так само, як і багатокомпонентність кіберсфери, різноманітність її складових зумовлюють використання міждисциплінарної методології. Тому й вирішення окреслених мною питань має бути позбавлене суб'єктивізму та не повинно ґрунтуватись на ортодоксальних кліше неокантіанської епохи. Функції кібернетичної деонтології є взаємозалежними й органічно доповнюють одна одну, оскільки лише в системі вони дають змогу для формування системного уявлення про призначення кібернетичної деонтології.

Зрозуміло, що кібернетичній деонтології до моменту визнання на доктринальному рівні ще доведеться подолати безліч перепон і навіть заперечень, адже в Україні інформаційно-правові, ба більше кіберправові дослідження чомусь і досі розглядають як частину адміністративно-правових розвідок, що значно гальмує розвиток інформаційного права та інших когнітивних складових, які вже давно стали об'єктом окремих інформаційно-правових досліджень представників різних шкіл інформаційного права. Існуюча в Україні наукова зашореність, фарисейство й агресивна ортодоксальність значної частини вчених-правників суттєво впливає на наукову рефлексію становлен-

ня й розвитку кібернетичних відносин, а отже, чинить деструктивний вплив на ефективний розвиток успішного кіберсуспільства, уповільнює темпи наукового осягнення сутності та змісту сучасної кібернетико-правової реальності.

Тому позитивним і довгоочікуваним стало проведення 3 липня 2014 року парламентських слухань на тему «Законодавче забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні» [16]. Зокрема в даному документі стосовно наукового і науково-технічного забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні чітко вказано на необхідність **забезпечення**, з урахуванням рішень Національної академії правових наук України, **виокремлення інформаційного права** і права інтелектуальної власності **в окрему наукову спеціальність**, що сприятиме розвитку інформаційного суспільства.

Даним контекстом підтримуємо дослідників загальних проблем деонтології, які вказують на необхідність дослідження деонтологічних приписів науковими колективами, які співробітничують із працівниками-практиками, що дасть змогу поетапно виробити методологічні підходи, які відповідають проблемам сьогодення [17].

Через неуконституційованість інформаційного права досі не виконані концептуальні завдання, бракує концептуальних методологічних розробок із кібернетичної аксіології, кібернетичної деонтології, що значно ускладнює процеси формування державної кібербезпекової політики, реалізації кібернетичної функції держави, урешті-решт розвитку кібернетичних відносин. І саме кібернетична деонтологія здатна заповнити прогалину, що утворилася внаслідок втрати державою контролю над кіберпростором, втрати позицій на кіберринку щодо вироблення вітчизняних кібернетичних продуктів, інформаційної, зокрема кібернетичної інфраструктури та інноваційних кібернетичних технологій, що значною мірою впливає на рівень і темпи кібернетичного розвитку, залучення України до глобальних стратегій розвитку розвинених країн світу.

Діяльність органів виконавчої влади в кібернетичній сфері має бути зосереджена на конструктивному поєднанні та засадах кібернетичної взаємодії держави, громадянського суспільства і людини відповідно до засад кібернетичної деонтології. Адже, наприклад, портрет сучасного кіберзлочинця абсолютно не схожий на портрет «традиційного» злодюжки. Так само, як і особа хакера вже в найближчі роки зміниться – і хакерами за певних умов може стати штучний інтелект. Тож діяльність біохакерів та кіберхакерів може бути спрямована один проти одного. Таким чином, біохакери (люди-хакери) фактично протидіятимуть штучному інтелекту і чат-ботам, реалізуючи кібербезпекову політику роду людини.

Упровадження в систему кіберосвіти, а також у практичну інформаційну діяльність основ кібернетичної деонтології сприятиме:

1) підвищенню якісних характеристик і моральної стійкості суб'єктів кібернетичних відносин;

2) збагаченню інтернет-сегмента моральним змістом;

3) зосередженню уваги не лише на отриманні будь-якої інформації та її бездумному споживанні та розповсюдженні, а на моральних якостях і моральних характеристиках даної інформації, привнесенні та примноженні даних характеристик в інформаційне поле та кіберпростір загалом.

Зокрема, позитивним є не лише блокування сайтів із пропагандою насильства, порнографії, удосконалення програм батьківського контролю за акаунтами власних дітей, формування закритих мереж у великих корпораціях тощо, а й покарання утримувачів серверів, які не впроваджують фільтрації даних, що містяться в них на серверах, занесення їх до списку порушників деонтологічних норм, який має оприлюднюватися на офіційних веб-ресурсах органів державної влади. Це виступає одним із прикладів практичної реалізації деонтологічної концепції в кібернетичній сфері, формування належної поведінки в інформаційному середовищі.

Література

1. Большой юридический словарь. 3-е изд., доп. и перераб. / Под ред. проф. А.Я. Сухарева. М.: ИНФРА-М, 2007. С. 98.
2. Понятие юридической деонтологии как науки и учебной дисциплины: ее предмет. URL: <http://www.yurist-online.com/uslugi/yuristam/literatura/deont/01.php>
3. Гіда Є.О. Деонтологічні основи діяльності міліції в Україні. К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2011. 416 с.
4. Гіда Є.О., Білозьоров Є.В., Завальний А.М. та ін. Теорія держави та права: підручник / за заг. ред. Є.О. Гіди. К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2011. 576 с.
5. Гіда Є.О. Деонтологічні основи правоохоронної діяльності міліції України: навч. посібник. К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2011. 120 с.
6. Гіда Є.О., Білозьоров Є.В., Завальний А.М., Осауленко А.О. Основи правознавства: навч. посібник (для підготовки абітурієнтів до вступних випробувань) / за заг. ред. Є.О. Гіди. – К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2011. 180 с.
7. Гіда Є.О., Білозьоров Є.В., Завальний А.М., Осауленко А.О. Вступ до правоохоронної діяльності: навч. посібник / за заг. ред. Є.О. Гіди. К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2011. 200 с.
8. Білозьоров Є.В., Гіда Є.О., Завальний А.М. та ін. Актуальні проблеми теорії держави та права: навч. посібник. / за заг. ред. Є.О. Гіди. К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2010. – 260 с.
9. Гіда Є.О. Теоретичні основи загальнолюдських стандартів прав людини. К.: ТЕКСТ, 2008. 104 с.
10. Гіда Є.О. Систематизація підходів щодо розуміння предмету юридичної деонтології. Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. 2012. № 3. С. 286–294.

11. Гіда Є.О. Механізм деонтологічного регулювання діяльності працівників міліції (поліції) / Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. 2011. № 3(46). С. 78–83.

12. Гіда Є.О. Деонтологічні принципи діяльності міліції України. Науковий вісник НАВС. 2010. № 6. С. 267–274.

13. Гіда Є.О. Деонтологія – наука про обов'язок і належну професійну поведінку. Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка. 2011. Спец. вип. № 8. С. 34–40.

14. Ліпкан В.А., Сопілко І.М., Кір'ян В.О. Правові засади розвитку інформаційного суспільства в Україні: монографія / за заг. ред. В.А. Ліпкана. К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2015. 664 с.

15. Elon Musk and OpenAI Want to Create an Artificial Intelligence that Won't Spell Doom for Humanity. URL: <https://interestingengineering.com/elon-musk-and-openai-want-to-create-an-artificial-intelligence-that-wont-spell-doom-for-humanity>.

16. Рекомендації парламентських слухань на тему: «Законодавче забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні»: Схвалено Постановою Верховної Ради України від 3 липня 2014 року № 1565-VII.

17. Гіда Є.О. Деонтологічні основи діяльності міліції в Україні: монографія. К.: ФОП О.С. Ліпкан, 2011. 416 с.

Анотація

Діордица І. В. Функції кібернетичної деонтології. – Стаття.

Стаття присвячена функціям кібернетичної деонтології. Охарактеризовано визначення понять «деонтологія», «кібернетична деонтологія». Виокремлено основні аспекти кібернетичної деонтології. Проаналізовано функції кібернетичної деонтології, що допоможуть спрямувати процес підвищення ефективності правового регулювання кібернетичних відносин. Наголошено на необхідності дослідження деонтологічних приписів науковими колективами, які співпрацюють з працівниками-практиками.

Ключові слова: кібернетика, деонтологія, кібернетична деонтологія, функції, кібербезпека, штучний інтелект, кібернетичні відносини.

Аннотация

Диордица И. В. Функции кибернетической деонтологии. – Статья.

Статья посвящена функциям кибернетической деонтологии. Охарактеризованы определения понятий «деонтология», «кибернетическая деонтология». Выделены основные аспекты кибернетической деонтологии. Проанализированы функции кибернетической деонтологии, которые помогут направить процесс повышения эффективности правового регулирования кибернетических отношений. Отмечена необходимость исследования деонтологических предписаний научными коллективами, которые сотрудничают с работниками-практиками.

Ключевые слова: кибернетика, деонтология, кибернетическая деонтология, функции, кибербезопасность, искусственный интеллект, кибернетические отношения.

Summary

Diorditsa I. V. Functions of cybernetic deontology. – Article.

The article is devoted to the functions of cybernetic deontology. The definition of the concepts of “deontology”, “cybernetic deontology” is described. The

main aspects of cybernetic deontology are singled out. The functions of cybernetic deontology, which help to direct the process of increasing the efficiency of legal regulation of cybernetic relations, are analyzed. It is indicated on the necessity of research of deontological

prescriptions by scientific teams that cooperate with practitioners.

Key words: cybernetics, deontology, cybernetic deontology, functions, cybersecurity, artificial intelligence, cybernetic relations.